

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 202. — ŠTEV. 202.

NEW YORK, MONDAY, AUGUST 29, 1921. — PONDELJEK, 29. AVGUSTA, 1921.

VOLUME XXX. — LETNIK XXIX.

BORBE V WEST VIRGINIJI

ARMADA PREMOGARJEV, KI SE JE NAHAJALA NA POTI PROTI GLAVNEMU MESTU WEST VIRGINIJE, SE JE RAZKRO PILA TER NAPOTILA DOMOV.

Charleston, W. Va., 28. avgusta. Državne in zvezne oblasti so danes soglasno izjavile, da se je končal pohod unijskih premogarjev iz Marea v Mingo okraj, kjer so hoteli premogari protestirati proti uveljavljanju vojnega prava in da se je na stotine mož, ki so se vdeležili tega pohoda, vrnilo na svoje domove.

Brigadni general Bandholtz, ki je prišel iz Washingtona, da v imenu vojnega departmeta preišče obstoječe razmere v državi, se je odpeljal na prošnjo gubernerja Morgana iz Charleston v Racine, preko mejne črte ter imel v Racine nagovor na ustaške premogarije, ki so prišli iz velike razdalje, da protestirajo proti uveljavljanju vojnega prava v Logan okraju.

V svojem nagovoru je rekel, da se bo natančno poučil o razmerah in da bo poročal zvezni vladi o tem, čimprej mogoče.

Veliko zmešnjave so tekmo popoldneva povzročila poročila, da je šerif Don Chafin oborožil celi okraj, da se zoperstavi "invaziji" premogarjev, ki zahtevajo le svoje pravice. Korak šerifa se smatra pretiranim ter povsem neupravičenim vspešno položaja, ki dejansko obstaja.

Ker so izjavljale vse informacije, ki so prišle iz Logan County, da je položaj miren in da ni treba nikakih posebnih odredb, se je smatralo korak šerifa za nekaj samovoljnega ter naperjenega proti interesom prebivalstva, brez ozira na staviteljke premogarije.

Časnikarski poročevalci, ki so se nahajali v družbi stavkajočih premogarjev, niso mogli dobiti nobene zveze med Blair in Madisonom in šerif Chafin se je dosledno branil nuditi katerekoli informacije, tikajoče se dejanskega položaja v njegovem okraju. Vse brzojavne zveze so bile prekinjene za več dni in splošno se domneva, da je središče celih zadržev Blair.

Iz Logana, središča istoimenskega okraja, se poroča naknadno, da je celi okraj miren in da

se potom naše banke izvršujejo po niski ceni, sanceljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sladke.

JUGOSLAVIJA:
Raspislija na sadnje pošte in isplachu "Kr. poštni čekoval urzd" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron \$ 2.05
400 kron \$ 2.75
500 kron \$ 3.40

ITALIJA IN KASERNO OKOLJE:
Raspislija na sadnje pošte in isplachu "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir \$ 2.80
100 lir \$ 5.20
300 lir \$15.00

NEMŠKA AVSTRIJA:
Raspislija na sadnje pošte in isplachu "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avstr. kron \$ 1.60
5,000 nemško-avstr. kron \$ 6.50
10,000 nemško-avstr. kron \$13.00
50,000 nemško-avstr. kron \$60.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vspraj. Mi računamo po ceni iz tega dne ko nam poslani denar dospel v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najamitveno izvanredno ugodne pogoje, ki bodo veljali ko risti za ona, ki se še ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslani najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Saksor State Bank
82 Cortlandt Street, New York

POLITIČEN POMEN ERZBERGERJEVEGA UMORA

MERODAJNI KROGI V BERLINU SO NAZIRANJA, DA JE TREBA PRIPISOVATI UMOR ERZBERGERJA MO NARHISTIČNI ZAROTI, KI SKUŠA ZANETITI DRŽAVLJANSKO VOJO.

Berlin, Nemčija, 27. avgusta. — se zoperstavi vladi kancelarja Wirtha, ki mu dolže vlado, da se je šnega podkancelarja ter finančnega ministra, pripadajoč današnji roti političnega mornarja koga, ki je bil organiziran med monarhisti v namenu, da se zrobi ter odpravi sedajo, nemško vlado. V in narodu nekaj svojega bogastva, pridobljenega na nepošten način, Erzbergerja se je celo za časa njegovega umikanja radi spora s Helfferichom smatralo in priznavale za vojniško silo za vlado kancelarja Wirtha. Domnevalo se je, da se bo vrnil v aktivno politično življenje, ko se bo v naslednjem mesecu nemški državni zbor

Umor Erzbergerja, katerega so najbolj sovražni Karl Helfferich, general Ludendorff in cela banda pristašev prejšnjega kacerja, se smatra za višek kampanje umorov, ki so pričeli z umorom Liebknehta in Roze Luxemburg ter se sedaj za enkrat končali z umorom enega glavnih voditeljev nove demokratske Nemčije.

Na hitro sklicani seji nemškega kabineta in štiridesetih voditeljev nemških demokratov je bilo sklenjeno, da ne more ostati vlada še nadalje brezbrizna vsprajo najnovejšega zločina svojih nasprotnikov, ki pozivljajo v svojih listih povsem očito prebivalstvo, da naj

IRSKO VPRAŠANJE ŠE VEDNO NI REŠENO

Irski republikanski parlament bo najbrž prepustil rešitev cele zadeve ljudskemu glasovanju.

London, Anglija, 27. avgusta. Sklep tajnih razmotiranj irskega republikanskega parlamenta glede svarila, katero mu je poslal angleški ministrski predsednik Lloyd George, bo obstajal najbrž v tem, da se bo prepustilo čelo vprašanje irskemu narodu v odločitev. Velika odgovornost počiva na ramenih Eamon de Valera, republikanskega prvoborilca in on se bo moral odločiti, ali naj prepusti narodu odločitev glede bodočega položaja Irske ali pa naj se obnovi boj, ki je skoro opustil to nesrečno deželo.

Dejstvo, da se je pustilo odprto pot k miru in to kljub sklepu Lloyd Georgea, da ne bo še nadalje izmenjavaj poslanice, se smatra tukaj kot znamenje za skorajšnji sestanek med De Valero in angleškim ministrskim predsednikom. Ta sestanek se bo najbrž vršil v teku naslednjih štirinajstih dni. Angleški ministrski predsednik namerava oditi prihodnji teden na kratke počitnice na Škotsko, vendar pa je zelo vrjetno, da bo opustil misel na počitnice, če bo irski republikanski voditelj pokazal le malo pripravljenosti, da se sestane s njim ter obnovi pogajanja.

Splošno prevladuje prepričanje, da ne more de Valera vprijeti nobenega gibanja proti miru, kajti s tem bi povzročil za svojo lastno deželo le nove težave. Irska je sita nereda ter tako zadovoljna s sedanjo vlado miru, da bi bila pozicija De Valera med njegovimi pristaši resno ogrožena, če bi vstajal pri svojem nepravilnem stališču.

Poročevalec lista Tribune v Dublinu pravi, da so Sinnfeineci povsem voljni pustiti De Valera proste roke glede pogajanj z angleško vlado ter uveljavljanja najboljših pogojev za južno Irsko, da pa bodo nasprotovali vsakemu obnovljenju sovražnosti, kajti južna Irska se je v zadnjem času tako privadila redu, da se ne more vrniti v prejšnjo brezpravno stanje.

Berlin, Nemčija, 27. avgusta. — se zoperstavi vladi kancelarja Wirtha, ki mu dolže vlado, da se je šnega podkancelarja ter finančnega ministra, pripadajoč današnji roti političnega mornarja koga, ki je bil organiziran med monarhisti v namenu, da se zrobi ter odpravi sedajo, nemško vlado. V in narodu nekaj svojega bogastva, pridobljenega na nepošten način, Erzbergerja se je celo za časa njegovega umikanja radi spora s Helfferichom smatralo in priznavale za vojniško silo za vlado kancelarja Wirtha. Domnevalo se je, da se bo vrnil v aktivno politično življenje, ko se bo v naslednjem mesecu nemški državni zbor

Tekom zadnjega tedna je bilo zaznamovati več slučajev plenjenja in požigev. V ponedeljek je odšel sodnik Batty z oboroženo silo proti kraju Patembi, kjer je zadel na toplo mohamedanskih upornikov. Množica je napadla spremstvo sodnika, ki pa se je poslužilo strojnih pušk. Domnevalo se, da so bile izgube na strani ustašev velike, čeprav ni za enkrat znano število padlih in ranjenih.

Na večer je dospela vest, da namerava tolpa upornih mahamedancev odkorakati proti Kotaparam v namenu, da napade tamonjo zakladnico. Sodnik Batty je odšel s 30 možmi ter dvema strojnima v to dotični kraj ter prevzel kontrolo nad položajem.

London, Anglija, 27. avgusta. Vsed resnega značaja uporov mohamedanskega dela prebivalstva v Malabar okraju ter možnosti, da se upor razširi tudi na ostalo prebivalstvo tega okraja ter mogoče prebivalstvo cele Indije, je sklenila vlada vprijeti odločno akcijo proti odličnim osebam, katere se smatra odgovornim za večji del zadnjih nemirov v Indiji.

List Daily Telegraph pravi, da je dospela indijska vlada od skrajnih meja svoje potrepljivosti. Nadalje izjavlja, da so oblasti v polni meri pripravljene, da zatro vse nove nereda v kali.

STAVKA BANČNIH URAJNIKOV SE JE IZJALOVILA.

Manchester, Anglija, 28. avgusta. — Po petih tednih generalne stavke čeških in nemških bančnih uradnikov v novi čehoslovaški republiki, je prišlo končno vendar do poraza stavkarjev, soglasno s poročili poročevalca Manchester Guardian, ki se nahaja na Dunaju.

Tako češki kot nemški bančni uradniki v Čehoslovaški so zahtevali, zase velikanske privilegije, po vzgledu privilezijev, katere uživajo bančni uradniki v Nemčiji, a vlada jim ni hotela ugoditi in sedaj se je končala ta stavka z velikanskim polomom.

Čehoslovaške banke, ki so bile prizadete pri tej stavki, so nato stavile zelo stroge pogoje za zopetni sprejem v službo. Velika večina voditeljev stavke je bila brezpogojno odpuščena iz službe in uradniki, ki so bili sprejeti nazaj, ne bodo dobivali nobene plače, dokler ne bodo nadomestili dela, ki je bilo izgubljeno tekom stavke.

Berliner Tageblatt izjavlja povsem odkrito, da so bile sile, ki so stale za umorom Erzbergerja, one prejšnjega nemškega podkancelarja Helffericha.

MATIJA ERZBERGER.

FO INDIJI SE ŠIRI USTAJA

To'na mohamedancev je oprostila jetnike, umorila več belih ljudi in zažgala motorni omnibus.

Kalkuta, Indija, 27. avgusta. — V petek so izredniki oplnili zakladnico v Enrad. V zakladnici je bilo 600,000 rupij, ali normalno blizo \$190,000.

Domnačni mohamedanske vere so oprostili jetnike ter prisilili dva izmed njih ter enega paznika, da so sprejeli mohamedansko vero. Na policijski postaji so zaplenili tudi orožje in municijo.

Demonstranti so napadli neki motorni omnibus, ki se je vračal v Kalkuto iz prizadetega okraja, ubili šoferja ter ranili njegovega spremljevalca, nakar so zažgali avtomobil.

Madras, Indija, 27. avgusta. — V Malabar okraju v istočni Indiji je bilo proglašeno vojno pravdo. To akcije se vprizorile oblasti radi resnih izbruhov, ki so se pripetili med mohamedanskim delom prebivalstva, ki je arabskega izvora.

Tekom zadnjega tedna je bilo zaznamovati več slučajev plenjenja in požigev. V ponedeljek je odšel sodnik Batty z oboroženo silo proti kraju Patembi, kjer je zadel na toplo mohamedanskih upornikov. Množica je napadla spremstvo sodnika, ki pa se je poslužilo strojnih pušk. Domnevalo se, da so bile izgube na strani ustašev velike, čeprav ni za enkrat znano število padlih in ranjenih.

Na večer je dospela vest, da namerava tolpa upornih mahamedancev odkorakati proti Kotaparam v namenu, da napade tamonjo zakladnico. Sodnik Batty je odšel s 30 možmi ter dvema strojnima v to dotični kraj ter prevzel kontrolo nad položajem.

London, Anglija, 27. avgusta. Vsed resnega značaja uporov mohamedanskega dela prebivalstva v Malabar okraju ter možnosti, da se upor razširi tudi na ostalo prebivalstvo tega okraja ter mogoče prebivalstvo cele Indije, je sklenila vlada vprijeti odločno akcijo proti odličnim osebam, katere se smatra odgovornim za večji del zadnjih nemirov v Indiji.

List Daily Telegraph pravi, da je dospela indijska vlada od skrajnih meja svoje potrepljivosti. Nadalje izjavlja, da so oblasti v polni meri pripravljene, da zatro vse nove nereda v kali.

STAVKA BANČNIH URAJNIKOV SE JE IZJALOVILA.

Manchester, Anglija, 28. avgusta. — Po petih tednih generalne stavke čeških in nemških bančnih uradnikov v novi čehoslovaški republiki, je prišlo končno vendar do poraza stavkarjev, soglasno s poročili poročevalca Manchester Guardian, ki se nahaja na Dunaju.

Tako češki kot nemški bančni uradniki v Čehoslovaški so zahtevali, zase velikanske privilegije, po vzgledu privilezijev, katere uživajo bančni uradniki v Nemčiji, a vlada jim ni hotela ugoditi in sedaj se je končala ta stavka z velikanskim polomom.

Čehoslovaške banke, ki so bile prizadete pri tej stavki, so nato stavile zelo stroge pogoje za zopetni sprejem v službo. Velika večina voditeljev stavke je bila brezpogojno odpuščena iz službe in uradniki, ki so bili sprejeti nazaj, ne bodo dobivali nobene plače, dokler ne bodo nadomestili dela, ki je bilo izgubljeno tekom stavke.

Berliner Tageblatt izjavlja povsem odkrito, da so bile sile, ki so stale za umorom Erzbergerja, one prejšnjega nemškega podkancelarja Helffericha.

SESTRADANI RUSI ZAVŽIVAJO TRAVO

TOVARIŠ BOLJŠEVIŠKEGA POMOŽNEGA KOMISARJA POROČA O NOVIH GROZOTAH V SAMARA OKRAJU. — VEČINA POLJA JE ZAPUŠČENA.

Poroča Walter Duranty.

Moskva, Rusija, 28. avgusta. preko Rige. — Živahno in obenem strašno poročilo o lakoti je v Moskvi objavil neki pisec, po imenu Irenitskin, ki je ravnokar obiskal najhujše prizadete dele Samara gubernije v družbi M. Kalenina, predsednika ruskega pomožnega komiteja proti lakoti.

Naš avtomobil vozi preko obširne pretrije Samare. Vseposvoda je opaziti divjino in opustošenje. Sempatam je videti kosti mrtvih konj in teh kosti se na nekaterih mestih še vedno drži suha koža. Le redkokdaj pridemo mimo razorov črne prsti in sempatam je še vedno kak kmet na delu na poljih s parom konj, kar dokazuje, da zemlja, katero naš narod tako strašno ljubi, še ni popolnoma zapuščena. Srečali smo tudi male črede preplašenih ovac, katere so gnali kmetje na trg s pašnikov, ki ne morejo več nuditi ovcam hrane.

Naš cilj sta dve vasi, Visovigal in Suhaja Vijasovka, kojih prebivalstvo umira soglasno s oficijelnimi poročili vlade v Samari. Sedaj se bližamo Visovigalu in zapazimo črne skednje ter s slamo krite strehe koč, obdanuh od bornih vrto. Moški in ženske zrejo na avtomobil z otopelimi pogledi in tudi otroci se prikazujejo na pragih, da nas vidijo.

V glavnem stanu krajnega sovjeta nas je pozdravil predsednik, visok koščen kmet, katerega lice je postalo višnjevo od burburjenja sprico tako odličnega čbiskovalca, kajti prihod Kalenina je bil povsem nepričakovan.

Zvonili bi z zvonom, da javimo vaš prihod, — je rekel, — odkar je cerkev ločena od države, moramo najprvo naprositi sovjetsko oblast za dovoljenje. Dočim je Kalenin razpravljal s predsednikom o položaju, sem odšel jaz skozi vas. Napravil sem komaj par korakov, ko se mi je pridružila neka zelo klepetava stara ženica.

Ljudje se ne bodo hitro zbrali, — je pričela. — Zunaj so na poljih, kjer pobirajo. Mi zauživamo sedaj divji oves, ilovico ter seme solnčnih rož. Vse smo pojedli. Najprvo vas žge v želodec, da se vam želodec napne in to je znamenje, da boste kmalu umrli. Za božjo voljo in ono Marije, kraljice nebes, ne pustite nas umreti od lakote.

Včeraj so pokopali dva otroka. Oče je nabral par kosov mrhovine na polju ter jima dal to, a postala sta še slabša ter umrla. Mi smo zaužili vse. Govejo živino smo pobili ter zaužili. Zadnji kos kruha so izginili in materam se je trgalo srce v prsih, ko so morale poslušati jokanje in stokanje otrok, katerim niso moge dati ničesar, — prav ničesar. Sedaj pa je pričelo primanjkovati celo trave. O, rdeče solnce, kakšna beda nam je bila dodeljena!

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajske vlade dobé Jugoslovani potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni listi, delavski ali vojaški knjižica, krstni list in domovnica.

Navadno pismo ne zadostuje več. Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj piše županstvu ene občine, v katero je pristojen, po domovnici, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake goričane listine.

Frank Saksor State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

je vzkliknila, ko se je ozrla proti rdeči krogli na zapadu.

To je živa smrt, — je nadaljevala. — Človek hodi, kot da bi moral neprestano vkreber in noge odpovedujejo svojo službo.

Pričela je jokati, in tedaj je zadonel nad njeno glavo zvon z globokim, otožnim glasom, kot oznanjanje smrti.

Mojo pozornost je vzbudila neka mlada ženska, skoraj deklica, ki se je opotekala od plota do plota, katerega se je oprijemala.

To je Agradena, — je rekla moja spremljevalka. — Njen mož dela v Taškentu.

Sel sem k nji ter ji stisnil roko. Dvignila je svoj prepadi obraz. Njene oči so bile motne kot one starca. To je bila deklica, stara devetnajst let.

Kaj pa je? — sem vprašal. Ona ni odgovorila, temveč le buljila naprej kot da gleda v neki drugi, nepoznani svet.

V glavi se mi vrti, — je rekla naenkrat povsem suhoparno z glasom, v katerem ni bilo zapaziti nobenega sledu pritožbe.

Povej mi vse glede onega, — je rekla stara ženska, moja spremljevalka.

Vrti se, vrti se, — je ponavljala deklica zaspano. — Padam, padam ter ne morem stati pokonci.

Počasi se je zbrala okrog nas skupina žensk in otrok. Ko so videli ljudje, da delam beležke, so me pričeli prositi, naj zapišem tudi njih imena. Moja spremljevalka jim je pojasnila, da sem časnikar, a ženske niso hotele tega verjeti.

Zapišite moje ime! — je zakričala ena. — Jaz sem Helena Grebenkin in moj mož je že eno leto v vojni z rdečo armado in jaz nimam nikakih poročil o njem.

Prodala sem že vse obleko in moje dete živi od trave in vode.

Zapišite tudi mene, batjuška, — je vpila druga. — Tekom zadnje zime smo imeli šest konj, dve kravi, dvajset ovac, a sedaj ni ostalo niti praška v hiši, čeprav nas je enajst, ki potrebujemo hrane. Posedovali smo petnajst orolov, a nismo spravili niti enega zrna. Kobilice so nam požrle vse.

Tovariš, zapiši vsaj ime mojega otroka, — je kričala tretja. — Mi zmeljemo le 35 pudov ječmena z naših treh orolov. To je bilo vse in šlo je. — Pri tem je potisnila ženska naprej malo deklico, staro tri ali štiri leta, ki je nosila le raztrgano srajco.

Zapiši jo, tovariš, ali pa bo umrla, kajti mi uživamo le še travo, kot konji, — je prosila mati.

Otok je bil pravi okosinjak upadlih lic ter tenkih rok in nog. Pod tenko srajcico je bilo opaziti napet trešček, slični zreli buči. Dotaknil sem se mesa, ki je bilo trdo. V svojih kolčnikih ročkah je držalo dete zelenkasto surovo pogačo, katero je pričelo naenkrat strašno zauživati. Stresel sem se od groze in pomilovanja.

"NADOMESTILO" ZA HRANO JE UBILO ŠTEVILNE RUSE.

London, Anglija, 26. avgusta. Moskovski poročevalec Daily Herald poroča na temelju poročila posebne komisije, ki je preiskala razmere v ruski provinci Kazan, da je približno štirideset odstotkov tamošnjega prebivalstva živelo od meseca maja naprej od nadomestil za resnična živila. Ta komisija sicer ni mogla ugotoviti, da bi kd v resnici umrl od lakote, vendar pa poroča, da je bilo zaznamovati številne smrtne slučaje radi "nenaravnih živil", katera so zavživali ljudje v tem okraju.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	\$6.00	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	\$6.50	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00
Advertisements on Agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalnice naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

RAZMERE V W. VIRGINIJI.

Res čudna dežela, ta West Virginija. Že več let, ali boljše rečeno, več desetletij, predstavlja bojno polje, ki je nekaka posebnost, ali če se hočemo bolj učeno izraziti, nekak unikum.

To je zvezna država, — ena izmed 48 zveznih držav Unije, v kateri vlada nasilje neomejeno.

Kdor je čital poročila iz premogarskih okrajev West Virginije v teku zadnjih desetih let ter se potrudil toliko, da se je seznanil s posameznostmi boja, ki traja že več kot toliko časa med premogarskimi baroni in delavci, si je moral medtem ustvariti svojo lastno sodbo, ki se je gotovo glasila takole:

— V West Virginiji obvladujejo takozvani premogarski baroni celi položaj.

— V času, ko so razkrili bogata premogarska polja te dežele in države, je bila zemlja tam skoro zastopljena. Velike kapitalistične družbe so nakupile ta ozemlja ter pričele z izrabljanjem naravnih zakladov.

Ker so te premogarske družbe, članice in sodružnice velekapitala, zavedale vedno naraščajoče moči delavskega gibanja, — so odredile svoje korake, s katerimi so skušale, — in dosedaj uspešno, — ustaviti napredek delavskega gibanja.

Posedstva teh premogarskih družb v West Virginiji so postala izključna last premogarskih baronov, ki so uveljavljali določbe in postave, katerih se je moral držati vsak, ki je hotel stopiti na ozemlje teh samopasniških družb.

Vsak posamezni delavec, ki je bil sprejet v službo, je moral izjaviti, da je po principu proti vsaki delavski organizaciji. Nadalje je moral v zapriseženi izjavi ugotoviti, da se bo umaknil iz svojega stanovanja, kadarkoli bo zahtevala premogarska družba in končno, da bo kupal vse potrebščine v takozvanem "kompanijskem štoru".

Kompanijski štor ni nič drugega kot enostavno izkoriščanje, kajti voditelji takih splošnih kompanijskih prodajalen so se zavedali slabosti in zadreg delavstva ter gledali na to, da se je vsak posamezni kar največ zadolžil ter postal s tem suženj kompanijskega štora in s tem tudi lastnikov premogorovov.

Ljudje, ki so prišli v take naselbine ter hoteli prodati temu ali onemu človeku stvar, katere ni mogel dobiti v kompanijskem štoru, so se morali izkazati ter dokazati, da se ne pečajo z nobeno trgovino, ki bi mogla škodovati interesom in dobičku kompanijskega štora v dotični naselbini.

Jasno je, da je tako postopanje protiuslavno in nasprotujoče vsem postavam in določbam posameznih držav, a premogarske kompanije se ne brigajo zato ter gospodarijo kot jim je milo in drago.

Na razpolago so nam neštevilna pisma naših rojakov, ki so v West Virginiji in drugod, kjer vlada kapitalizem neomejeno, preiskovali vse težave in bridkosti ter odvisnosti od podjetnika, kjeja postopanje je v velikem protislovju z ustavo, ki pa kljub temu lahko nadaljuje s svojim dvakratnim ali desetkratnim izkoriščanjem le raditega, ker ima za seboj celi organizirani, — skrivoma in zločinski, — organizirani kapital dežele.

Pred par dnevi se je napotilo par tisoč nezadovoljnih umijskih premogarjev proti središču in glavnemu mestu West Virginije, v namenu, da protestirajo proti nezakonskemu postopanju premogarskih baronov v Logan okraju.

Kdor pozna konservativno dušo delavca, bo vedel, da je treba dosti provokacije, da pride sploh do tega, namreč do tako obupnega koraka, ko si delavec lahko misli vnaprej, da bo poklicana proti njemu na branik cela organizirana sila države in Unije v obrambo takozvanih pravice, ki pa se tičejo le kapitalističnih razredov, ne pa drugih slojev in še najmanj delavstva kot takega.

Dogodke, kot so se završili v zadnjem času v West Virginiji, je treba razumeti. Ne da bi imeli ob tej priliki v mislih kako ceneno reklamo, hočemo opozoriti naše ljudi na velepučen članek, ki bo izšel v Slovensko-Amerikanskem koledarju za leto 1922, v katerem se natančno pojasni in obrazloži delovanje takozvanih industrijskih špijonov, ki so bili povzročitelji vseh delavskih nemirov ter so tudi oni povzročitelji nemirov, ki prevladujejo v West Virginiji že leta in leta.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

Rojak Kuhar je dobil brzojavko od vlade, v kateri se mu naznačnja, da dospe truplo njegovega sina, ki je padel na francoskem bojišču, 25. avg. v newyorskem pristanišču in bo v zelo potnem kakih 10 dni, da se prepelje v Cleveland, kjer bo pokopano z vojaškimi častmi. Ranjki Jos. J. Kuhar je služil pri topniškem oddelku in je bil ubit 2. novembra 1918, devet dni pred sklenjenjem premirja. Star je bil tedaj 21 let. V Clevelandu zapušta tri sestre.

V staro domovino so se podali rojak Jo. Birk s soprogo in Frank Skok.

Vile rojenice so se zgledale pri družini Frank Gredene na 5512 Carry Avenue in pustile krepko hčerko.

Silvester Lukaneč, ki je v nedeljo 21. avg. zvečer ustreliš svojo ženo na 5707 St. Clair Ave., ker se je z njo skregal radi borderje in ki je takoj po umoru pobegnil neznankam, je sam storil konec svojemu življenju v torek 23. avg. zjutraj ob 3. uri v neki farmerski hiši v Hiram, O., v trenutku, ko je clevelandska policija obkolila hišo. Predno se je Lukaneč ustreliš, pa je streljal tudi na policijo. Kljub strelom, katere je oddajal Lukaneč, pa je policija vdrila v hišo in pregnala Lukaneča v zadnjo sobo farmerskega poslopja. Policija je hitela za njim, toda predno je mogla odpreti vrata, se je začel strel, s katerim si je Lukaneč končal življenje. Njegov sin, star 3 leta, katerega je odpeljal svoji soprogi, je bil zaeno z njim v sobi, jokajoč v kotu sobe, ker se je prebudil od silnega ropota, ki ga je povzročila policija, ki je vdrila v sobo. Lukaneč se ni bil mrtve, in policija je v naglici z avtomobilom šla iskat zdravnika, toda Lukaneč je umrl predno je došel zdravnik. Lukaneč so pogrešali en teden od njegovega doma na 5707 St. Clair Ave. Skregal se je s svojo ženo, ker je imela borderje na stanovanju; po prepiru je pobegnil in vzel s seboj tudi 3letnega sinčka. V nedeljo večer se je pa vrnil, ustreliš svojo ženo v srec in nevarno ranil enega borderja. Aretirana je bila 26letna Mrs. Mary Soltis. Obdolžena je, da je zavila svojega 8 dni starega otroka v rjuhe in ga zadušila, ker je bila prebrava, da bi ga še nadalje hranila. Ženska ima še dva druga otroka, 7letnega Johna in 4letno Mary. V hiši absolutno ni bilo nobene hrane, ko je policija dospela v njeno stanovanje na 2291 W. 6. St., in oba otroka sta jokajoč prosila mater za kruh. Mož ženske je odšel pred več dnevi, da bi poiskal kaj dela. Zadnjič so od njega slišali nekeje iz Pennsylvanije. V stanovanju ni bilo drugega kot ena postelj, miza, dva stola in mala peč. Sodnija bo stvar preiskala.

Ker Michael Pinter ni mogel dobiti roke blizne Minnie Lakatoš, hčerke farmerja Frank Lakatoš, Stop 27, Bedford, jo je 23. avg. ustreliš in nato še sebe. Dekletu je umrla mati pred enim letom in od tedaj je sama opravljala gospodinske posle. Bila je edini otrok v družini, in ker se je oče večino časa mudil pri svojih poslih na polju, je bila Minnie največ sama doma. Pred par meseci pa je prišel k njim na stanovanje omenjeni Pinter, ki je bil uslužben pri McMyler Interstate Co. kot mašinst. Toda kmalu je prišel ob delo in tako je bil skoro vedno doma okrog hiše; na polje je šel le red-

kokdaj pomagat deklečinemu očetu. Pred 6 tedni pa je Pinter prošil očeta za roko njegove 13-letne hčerke. Oče ga je seveda zavrnil, ker je bila še premajda za možitev. Tudi Minnie ga je zavrnila, ker ga ni marala. Toda on je bil vedno za njo, navzlic temu, da mu je dekle povedalo, da ji ne bo zanj nikdar. Videti je bilo, kot da je vsaka njena beseda čimbolj netila ogenj v njegovem srcu. "Če je jaz ne morem imeti, jo ne bo imel nihče drugi", je povedal svojim prijateljem. Vrhunec te drame pa je prišel 23. avg. zjutraj. Minnie in Pinter sta bila sama doma. Minnie je ravno pomivala posodo v kuhinji, ko stopi on v soio in jo še enkrat vpraša, naj postane njegova žena. Zopet ga je zavrnila. Pinter skoči k njej ter jo objame, ko pa ga je dekle pahnilo od sebe, je on potegnil revolver, ga pritisnil na njeno srce in sprožil. Dekle je s krikom padlo na tla, Pinter pa je pobegnil v svojo sobo, zaklenivši vrata za seboj; minuto nato je počil še en strel. Oče, ki je bil ves ta čas na vrtu, je slišal streljanje in je prihitel v hišo, kjer se mu je nudil grozen prizor. Minnie, njegova edina hčer, je ležala mrtva na kuhinjskem pratu. Pinterja pa je našel ležečega prestreljenega skozi glavo preko njegove postelje v zadnjih izdihih. Umrl je na potu v bolnišnico. Po tem dogodku je povedala Mrs. Katonovič, sosedova žena, da jo je Pinter napadel v njenem stanovanju 21. avgusta in ji v borenju zlomil dvoje reber. Kot videti, je moral biti Pinter skrajno podviljan človek.

Pred policijskim sodnikom je stala 23. avg. 13letna deklica, obdolžena pijanosti. Bila je dobro oblečena, toda obleko je imela v neredu, lase zmursane, oči otekale. In sodniku je povedala žalostno zgodbo: Šla je zvečer iz gledališča premikajoč slik, ko se ji približal mlad fant, ki ji ponudi vožnjo v avtomobilu. Šla je z njim, dasi ga še nikdar prej videla ni. Vozila sta se po parkih, po neznanih potih. Fant je stopil enkrat iz avtomobila, kupil limonado, stresel nekaj praška v njo, in ona je spila poln kozarec, potem pa se ni več zavedla. Prebudila se je zjutraj, ko jo je sunil policist, ko je ležala z neurejenim krilom v travi v parku. Ko je povedala svojo zgodbo, je pričela jokati, da se je smilila v srce vsakomur. Rekla je, da se boji prikazati se pred materjo. Sodnik je dekle oprostil, ker je dovolj kaznovana za vselej. Tu je zopet en slučaj, kako se neizkušeno dekle da zapeljati od lopova samo raditega, ker ima lep avtomobil, s katerim nastavlja svoje mreže kakor pajek muham.

Lorain, Ohio.

Piknik v korist Slov. Nar. Doma, ki bi se moral vsrčiti v nedeljo 28. avg., se je radi slabih časov preložil na negotov čas.

Zdravje se je zboljšalo Mrs. Louise Borac, ki je nevarno zbolela, ko je uživala strupene gorenje. Farmer Winter v Sheffieldu je ujel tri dečke iz Loraina, ki so trgali njegovo grozdje. Njih imena so: Rudolph Matič, Frank Slavec in John Franković. Izročili so jih probatnemu sodišču.

200 funtov sladkorja je našla lorainska policija na nekem prazen lotu, toda lastnik se ne oglaš, dasi je bilo že v vseh časopisih naznanjeno. Najbrž je kotličkar.

Iz Slovenije.

Umrl je

v Varaždinu naš rojak gimnazijski profesor v pokloju dr. Josip Križan, star 81 let, rodom iz Križevcev na Murskem polju.

Poročil se je

Josip Kavčič, trgovec v Ljubljani, z Vido Govekarjevo, hčerko mag. svetnika Frana Govekara.

Zaprisega mariborskega župana.

Dne 25. julija ob 6. zvečer se je zbral v mestni dvorani novopovzgojeni občinski zastop, da prisostuje prisegi župana Viktorja Grčarja. Navzoči so bili vsi odborniki razen dr. Verstovška Sl. ljud. stranka), Vahtarja Jugosl. dem. stranka) in Hojnka (Jugosl. dem. stranka). Ob 6.10 je okraglar dr. Lajšič kot vladni zastopnik otvoril sejo. V podzvrnem nagovoru je naglašal važnost

trenotka. S kratkimi jedrnatimi besedami se je obrnil nato okrajni glavar do novega župana in mu polagal na srce nepristransko skrb za dobrobit mesta in njega prebivalstva. Povabil je nato župana, da položi zakonito prisego in prečital besedilo prisige, ki jo je župan ponovil za njim. Novi župan je nato zaprisegel tudi svojega namestnika podžupana Ivana Rogliča. Župan Grčar se je zahvalil okr. glavarju za njegove lepe besede in ga naprosil, da sporoči vladni prošnjo novega občinskega zastopa, da mu z vsestransko podporo gre na roko v velikih nalogah, ki ga čakajo. V daljših izjavah je nato razvijal nov župan upravni program občinskega sveta. Naglašal je, da bo občinski odbor posvetil vse svoje moči dobrotu in napredku mesta in prebivalstva. Težke razmere, v katerih

Peter Zgaga

Imam prijatelja, ki je prišel pred kratkim iz starega kraja. Malo je omejen in pije ga rad, sicer je pa izvanredno dobra duša. Stanuje pri Slovenu, ki ima na sode vina v kleti ter mu da vsako jutro po zajtrku kozareček zganjice, da fant pri težkem dnevnem delu ne omaga.

Tri mesece je že v Ameriki in ne zahaja dosti med ljudi.

Zadnjič, ko sva sedela pri kozarcu vina, mi je pa rekel: Več, jaz nisem hodil dosti v šole in ne razumem učenih, visokih izrazov. Ko prebiram slovensko časopisje, naletim večkrat na besedo, ki mi je nerazumljiva. Kaj se pravzaprav pravi to: prohibicija?

— Kaj se ni kosilo gotovo? — se je jezil zakonski mož, prišedši ves izdelan z dela domov. Jaz bom šel v restavrant jest.

— Počakaj par minut, — ga je prekinila žena.

— Ali bo v par minutah gotovo?

— Ne, ampak jaz bom tudi šla s teboj v restavrant.

Ena neumnost je stokrat sladkejša kot tisoč modrosti.

— No, bom pa šla na ples, — je rekla zadnjič lepa gospodična — saj takoznakito nimam nič obleči.

— Sreča nosi tebe, nesrečo moraj pa ti nositi.

Ko je obiskal angleški princ neko divje pleme na otočju Pacifiškega oceana, se mu je glavar ponižno priklonil ter ponosno izjavil:

— Po meni se pretaka angleška kri.

— Kako to? — je vprašal princ začuden.

— Moj oče je pojedel dva angleška mornarja.

Poznam zdravnika, ki je tako priljubljen, da bolniki urinajo zanj.

V neki vasi je bilo treba zgraditi novo šolo. Prišel je tudi vladni zastopnik, da se dogovori glede davkov oziroma vzdrževanja šole.

— Na vsakega naj odpade polovica bremena, — je rekel župan. — Mi bomo dajali otroke, vlada naj pa drugo da.

— Zakaj se niste poročili? — je vprašala dama postanelega moža.

— Veste, to je nekako v rodu. Moj oče tudi ni bil poročen.

Iz Chicago poročajo, da bo tamošnja slovenska kolonija vpriporila igro "Rokovnači".

Radoveden sem, kakšno ulogo bo igral pater Skaza.

V Forest City je nekoč leseni fajmošter Grzal mladi punco lojtro, ki je venčala oltar. Gospod se ni mogel načuditi. Nepristano je šepetal: Krasno, nebeško....

Nekdo nam je poslal siedečo "slovensko novice": Krava, pripadajoča pokojnemu farmerju Zonti, sedaj njegovi ženi, ki je pred tedni zvrгла, je umrla na kugi na gobcu in parkljih.

— Čestitam ti, — je rekel prijatelj prijatelju — ker si sica dobil. Toda povej mi, ali ni prišel malo prezgodaj na svet?

— Ne, toč poroka je bila malo prepozno.

Te dni ser: čital naslednji oglas: Rad bi se seznanil z mlado deklečko, katera ima par tisoč premoženja. Ponudbi je treba priložiti sliko deklice, ki bo takoj poslana nazaj....

živimo, morajo vsakomur obračunati v bodočnost, ne pa v mrtvo preteklost. Govornik naglašal potrebo ureditve mestnega gospodarstva, ki je za deset let zastopala, kakor tudi potrebo, da se kulturni vprašanjem posveti vsa pozornost. Kot najvažnejši cilj delovanja občinske uprave označil je župan nujno stremenje za so-

Jugoslavanska

Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni uredniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 988 N. 1854 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS FALANT, Box 154, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, My, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BRADICK, My, Minn.
Blagajnik neplačanih prispevkov: JOHN MOFFATT, 224 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrlovredni uredniki:
Dr. JOE. V. GRAHEK, 642 N. Ohio St., N. E. Pittsburg, Pa.

Nadglavni uredniki:
MAX KREŽIŠNIK, Box 572, Rock Springs, Wyo.
MOHOB MLADIČ, 2808 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠERABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni uredniki:
LEONARD SLARODNIK, Box 490, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Box 178, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 S. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni uredniki:
VALENTIN PIRB, 519 Meadow Ave., Wooddale, Ill.
FAULINE ERMENO, 538 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 461 N. Main Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON OBLAEC, 704 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tiskajoče se uradnih uradov kakor tudi denarne poliljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prispevke naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišča sprave naj se pošilja na vrhovnega nadzornika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se sgladi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za usancovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8. člani ali članicami.

petno vzpostaviti omejene avtonomije mesta. To je potreba, da se omogoči mestu prost razmah v gospodarskem in kulturnem oziru. Treba bo misliti na temeljito reformo občinskega davčnega sistema. V ustavi je predviden zakon o obsegu in ureditvi delokroga avtonomnih občin. Ta zakon se ne bi smel ustanavljati brez sodelovanja avtonomnih občinskih zastopstev. Dasi ravno Maribor ne bo imel tistega pomena kot prometno križišče, kakor se je to svoj čas domnevalo, vendar je treba preprečiti, da ne pade na nivo brezpomembnega obmejnega mesta. Zato je potrebna elektrifikacija kraja, ki bo imela kot posledico tudi krepak gospodarski razvoj. Ker pa se more gospodarski vpliv občine uveljaviti le na obsežnejšem teritoriju, bo nadaljnja naloga, da se pritegnejo v območje mesta tudi predmestja. V socialno-političnem pravcu je zelo pereče stanovanjsko vprašanje, ki se danes skuša omiliti z naredbami. Res za enkrat ni bilo druge poti. Vendar pa se mora rešiti to vprašanje v drugi smeri. Zasebniku se ne rentira vlaganje kapitala v zgradbe. Zato bo morala za ureditev stanovanjskega vprašanja poskrbeti splešnost. Ako tega vprašanja ne prevzame občinska uprava, tudi čez deset let stanje ne bo boljše. Nadaljna važna naloga je javno zdravstvo. Treba bo vpeštevati prošnje šolske in cestne higijene. Da se pa v tem pogledu stori kaj uspešnega, je potrebno, da preide zdravstveni referat, ki je bil svojčas odzvet mestu, zopet v njegov delokrog. Le tako bo mogoče tudi skrbstveno delo, kakor preskrbovanje obne moglih, sirot in tudi starostno preskrbo uspešno izvajati. Vsed sedanjih kritičnih gospodarskih razmer, ki se bodo gotovo še poslabšale, postane važen problem tudi brezposelnost. Sporedno s tem vprašanjem se bo treba lotiti tudi pobijanja draginje. Važno postavko upravnega programa tvorijo tudi pospeševanje obrti in trgovine. Da se pa to omogoči, je potrebno, da se tudi odzveti obrtni referat povrne območju občinske uprave, ker bi bil drugače ves razmah v tem pogledu vezan. V prosvetnem oziru bo mnogo dela s solstvom. Za sedaj imamo priložnost, naj se na desnem bregu Drave ustanovi nova meščanska šola. To vprašanje se bo moglo rešiti šele potem, ko se izvede priklonitev predmestij. Kot nadaljnjo točko je smatrati obrtno solstvo, ki se mora izpopolniti. Istotako je vprašanje občinske knjižnice, gledališča, ljudskih predstav, ljudskih koncertov in slinčnih prosvetnih prirediteljev. K sklepu svojega govora imenuje župan kot overovalja današnjega zapisnika odbornika Družoviča in Šego. Župan izjavlja končno, da bo pred prihodnjo sejo sklical še sestanek klubovnih načelnikov, da se z njimi pogovori glede delovnega načrta kakor tudi glede teženj posameznih strank. Seja se je zaključila ob tri četrt na 7. Po seji se na magistratnem poslopolju raz-

Izpridena mladina in ne beda!

Na državnem kolodvoru in v kmetijskih tovarnih v Ljubljani so kradli šolske otroke. Na kolodvoru iz vagona česplje, v tovarni drugo blago. Polcija je dognala, da so bili tatovi ljudskošolski otroci iz Most. Spodnje Šiške in iz Ljubljane. Blago so razprodali, za skupiček pa kupovali slaščice, pokalice in cigarete. Tako je nadzorstvo roditeljev in vzgoja otrok doma. Ker so otroci še nedolžni (pod 14. letom), jih ne bo kaznovalo sodišče, nego šola! Ali, kaj izla posvarilo učitelja, če to, kar šola "sežida", starši doma "področijo" in te tatvine ne izvirajo iz kakave pomanjkanja ali takozvane bede! Izprideno je, ki izvira iz slabe družbe, ker pustijo roditelji svoje otroke brez nadzorstva. Kaj bo iz tega zaroda, ko enkrat doraste? Nič dobrega!

Uvedba selske službe pri poštnem uradu Straža.

S 16. avgustom se je uvedlo pri poštnem uradu Straža dostavljanje poštnih pošilk po selskem pismonoši v sledečih popisnih krajih: I. okraj: Dolenja Straža, Podgora, Lokve, Sela in Hruševce. II. okraj: Jurka vas, Potok, Prapreče, Drganja sela in Romanja vas. Dostavlja se v I. okraju v ponedeljek, sredo in petek, v II. okraju pa v torek, četrtek in soboto.

Nesloga med zavezniki.

Britanski poslanik Harding je nedavno ministrskemu predsedniku Briand izročil odgovor britanske vlade na zadnjo francosko noto glede Gornje Šlezije. Angleška nota je sestavljena v prijaznih besedah, vendar pa ne kaže, da bi se bila Anglija približala francoskemu naziranju. Ministrski predsednik Briand je prišel v Elysee, kjer so ministri pričakovali njegovega prihoda k posvetovanju. Kakor doznava Reutersjev urad, razpravlja britanski odgovor na francosko noto obširno o razmerah, ki so ustvarile sedanjí položaj. Odgovor se bavi z očitkom, da je Anglija s svojim zadržanjem napram Franciji ojačala pozicijo Nemčije. Odgovor pravi, da je francoska zahteva, ta koj in neodvisno od vrhovnega sveta odposlati ojačenja, nekaj izrednega in naglaš, da ni nobena podstava za skupno politiko mogoča ter da za nadaljnja pogajanja ni podlage, preden Anglija ne dobi vpogleda v namere francoske vlade. Britanska vlada si prizadeva, uvaževati vsako sredstvo, da bi ustregla Franciji. — Vendar pa se mora poudariti, da po vseh, došlih v London, francoskim četam v Gornji Šleziji ne preti nobena nevarnost in da torej odposiljatev ojačenja ni nujna.

Pika na i.

Novela. — Prevod iz italijanske.

(Konec).

Po umoru gospoda Verrazzani se je bil Jurij Sorel pojavil le še enkrat, izsililivši župniku 2000 frankov iz zapuščine neke pobožne vdove, ki jih je bil blagi duhovnik dobil ravno istega dne.

Potem pa nič več.

Tako so imenovani štirje kvarci, govorci o njem (kajti govorili so o njem večkrat), začeli sklepati, da je bandit, videči, da nima tam nič več opraviti, gotovo potegnil v druge kraje.

Zvečer pred onim dnem, ko je bil baron Grelath dobil pismo od Jurija Sorela, je bil policijski komisar Derosa izjavil, da se priznava znanim in da v kratkem odide v mesto.

"Kaj hočete", je dejal, "dva meseca je že, da sem tu in da delam kakor živina, in vendar nisem dognal drugega, nego eno samo okolnost, ki je nekaj vredna, in sicer to, da Jurij Sorel, ko piše, izpušča vedno piko na i. Če pa Jurij Sorel v svojih grozljivih pismih pači svojo pisavo (in pači jo gotovo), to izpuščanje pike na vseh i gotovo ni posledica, ali del tega pačenja. To bi bila prerazbirana zvečkrat: Torej tudi ko piše naravno, ne da bi pačil svoje pisave, Jurij Sorel najmanj desetdesetkrat v stotini ne postavlja pike na i. Ne tajim, da je to le lep korak naprej, ki jako omejuje polje preiskovanja, ki jih zelo skrbno vodim, ne da bi zanemarjal niti najmanjše okolnosti. A vendar, tudi če bi našel človeka, ki pisane ne stavlja pike na i, se vam li zdi tozadosten dokaz, da bi se ga poslalo v kaznilnico?"

"Res", je dejal župan smeje se, "če bi se moglo obsoditi v ječo človeka, ki ne stavlja pike na i, potem bi treba najmanj odsekati glavo onim, ki ne prepoznajo črke t."

"Pičica ali ne pičica", se je oglasil baron, "zahvalimo Boga, da je cenjeni Sorel imel to dobro misel, da ni prišel tudi nas, ker drugače..."

"Drugače, kaj!..." so vprašali drugi.

"Drugače? Nič! Plačati bi bilo treba. Pri moji veri, vedno je bolje imeti tisoč frankov manje v žepu, nego kroglo iz puške več v životu."

Osemnajst ur po tem pogovoru pa je bil postrežen tudi baron.

Točno ob 11. uri zvečer je Teodor Grelath odločil služinčad. Ob 11. uri in pol je že vladala grobna tišina v vsej hiši; in ko je manj-kalo še samih deset minut do polnoči, je šel baron po spirskih iz svoje sobe doli po stopnicah do vrat za služinčad, odrinil zapah in jih odprl ter potem naglo pogledal ven. Bila je krasna septembarska noč, sladka noč za zaljubljenca, ne za zločince. Milijoni zvezd so bleščeli na nebu, niti najmanjša sapica ni vela, ni en list na drevju se ni gibal; vse naokrog se je razlegalo evljenje marnov, a tam daleč nekje je prepeval neki potnik.

Teodor Grelath je priprl vrata in se vrnil v svojo pisalno sobo. Globoka brazda mu je bila začrtana na čelu, a roke so se mu škrtano nevidno tresle. Je li bila to nervoznost? Ali strah? Kdo ve?

Sel je k svoji pisalni mizi; na desni so mu bila vrata, na levi okno, a njemu nasproti je na steni viselo ogromno zrcalo, tako da je lahko videl po vsej sobi, tudi če je gledal vedno naravnost predse. Vzel je iz predala revolver, ga položil na mizo in ga potem pokril s kopicjo papirjev, ki jih je nalašč raztresel po mizi. Nato je potegnil še iz listnice pisemsko kuverto, katere vsebina je bila videti precej težka in obsežna, je položil na mizo predse in potem čakal.

Točno o polnoči so se vrata odprla in trije moški so vstopili tiho kakor sence. Vsi trije so imeli obraze pokrite s krinkami. Eden njih je stopil naravnost k baronu in šel njemu nasproti; drugi je ostal pri vratih, a tretji je stopil k oknu in tam ostal, kakor na straži.

"Kakor vidite, gospod baron", je takoj prišel oti, ki je sedel nasproti baronu in ki je očividno vodil vse ekspedicijo, "je bila naša prva skrb, da smo vam zaprli vsa okna."

"Vidim", je dejal baron mirnim glasom, v katerem je pa bilo čuti precej ironije, "a menim, da ljudje vaše vrste delajo še in-villa al Monte zopet polna letovi-

stinktivno, kar jim narekuje predvidnost in se s tem ne bahajo. "Oh, oh! Gospod baron bi nas hotel morda učiti morale?"

"Ne, ampak estetike."

"Dobro. Na vsak način ni treba, da izgubljam čas v pogovori. Moj spoštovani glavar, polkovnik Jurij Sorel..."

"Ah — je polkovnik?"

"Da, on je naš polkovnik, čaka name nedaleč od tu. Velel mi je, da se moram vrniti najdalje tekom desetih minut. Torej le hitro, gospod baron! Izročite mi zahtevanih deset tisoč lir, in mi odidem nemudoma."

Teodor Grelath ni trenil z očmi; tudi se ni zdelo, da se mu mudi izvršiti, kar mu je bilo ukazano, le oči so se mu zablistale jeze.

Kdor bi ga bil videl v onem trenutku, hladnega, mirnega, a vendar po vseh živih vstrepetajočega od jeze, bi se bil takoj prepričal, da je bil to iz onih ljudi, ki jih vspršice nasilja in premoči ne prevzema bojazen, ampak želja po odporu.

"Jako žal mi je", je odgovoril po preteku dveh dobrih minut, "prav vresnici mi je žal za vsega spoštovanega glavarja polkovnika, ali generala, kar že je, ali to pot se morate vrniti k njemu praznih rok."

Baronova desnica se je medtem neopazno blizala kopicji papirja, pod katerim je bil skrit revolver. Mož, ki mu je sedel nasproti, je skočil pokonci:

"Gospod baron", je zavpil, "pazite nase! Jurij Sorel ni eden onih ljudi, iz katerih se sme brez karni briti nore. Ven torej z denarjem in manj klepetanja, če vam je mari življenje!"

"Denar", je odvrnil Teodor Grelath mirno, "je v tem kuvertu. A vi poročate vašemu gospodu glavarju, da jaz želim izročiti denar v njegove roke."

"No, če je tako", je zaključil bandit slovesno, "potem mi ga lahko izročite kar takej. Surij Sorel sem jaz!"

Teodor Grelath je udaril v grohoten smeh, a potem, ko se je umiril, je dejal:

"Oh ne! Ta je pa v resnici predehla! Vi ste Jurij Sorel? Ej, pojte se solit! Komu hočete to zabiti v glavo? Vi ste komaj začel, vi ste šele novorojenček v zločinstvu. Jurij Sorel je vse kaj drugega, — dragi moji mali zločinci za smetišče."

"Gospod!..."

"Gotovo: zločinci za smetišče. Male nerodne, neokretne opise. Kako to! Za pet minut tišči moja desnica pod tem kupom papirja držaj revolverja, a nihče od vas ni tega opazil. Ej, mladici! Mnogo, mnogo se vam je še učiti!"

"Vi, Teodor Grelath, igrate jako nevarno igro in če menite, da se s tem rešite, da vam ne bo treba dati zahtevane svote, potem vam povem, da ste se vračunali. Jurij Sorel ni eden onih, ki odjenjavajo."

"In ravno zato", je zavpil baron Teodor Grelath, ki ga je bila slednjič minila potrepeljivost, "ravno zato jaz ne odjenjavim. In pa še pred kom? Pred tremi neumniški sleparji, ki bi hoteli, a ne znajo izbrabljati moje ime in glas, ki ga živim! Da, dragi moji dečki! Zelo slabo ste se izbrabljali za izvrševanje svoje konkurence, kajti Jurij Sorel — sem jaz sam!"

"Saj ravno to sem hotel izvedeti, gospod baron!", je izjavil s popolnoma drugačnim glasom, nego ga je bil rabil do tedaj, oni mož, ki je stal pred baronom, "izpuščanje pike na i ni bilo še zadosten vzrok, trebalo je vašega priznanja, vaše izpovedi!"

Med temi besedami si je oni človek snel krinko z obraza in prestrašene oči zločince so zagledale močnati, inteligentni obraz — policijskega komisarja Derosa.

To odkritje je bilo tako presenetljivo, tako nepričakovano, da ni zločince niti pomislil, da bi se branil, oziroma je prišel na to misel šele nekoliko sekund pozneje, a takom teh sekund sta imela karabinerja, ki sta stala eden pri vratih, a drugi pri oknu, dovolj časa, da sta planila k njemu in ga vklebila.

Tri mesece pozneje je bil Jurij Sorel obsodjen v dosmrtno ječo.

In naslednje leto je bila Avisa, da sta planila k njemu in ga vklebila.

Derosa.

Oskrba javnega zdravja — dolžnost občine.

Mestna občina skuša zaščititi svoje občane pred zločinstvom in ognjem. Še važnejša je zaščita pred boleznimi. Slab zrak, neprimerne razmere v stanovanju in delavnici utegnejo same na sebi povzročiti bolezen in jo razširiti. Dolžnost mestne občine je, da odpravi take razmere in jih nadomesti s takimi, ki naj pospešujejo javno zdravje.

Delavnice morajo imeti zadosten zračni prostor, tako da vsak delavec dobi svoj delež. Treba da je tam zadostnega svetla, tako da se oči ne pokvarijo. Solnena svetloba je največji sovražnik bolezni in klic, in treba zato tudi polno solnce. Nekatera napredna mesta delajo raditge vse, kar je v njihovi moči, da imajo delavnice, kjer ljudje delajo, in hiše, kjer stanujejo, polno zraka in svetla. Delavnice in hiše so podvržene rednemu nadziranju in one, ki ne odgovarjajo predpisom ali potrebam, se obsodijo v ruševine. Dostikrat se omejuje tudi višina posloj, tako da ulica ne bo bodi pretemna; mnogokrat ne dovoljuje se uporaba mehkega premoga, ker saje in dim onečiščajo zrak. Večja mesta vplivajo na to, da se parni stroji v bližini mesta nadomestijo z električnimi.

Ako kdor želi biti zdrav, mora biti snažen. Moderne občinske uprave raditge skrbijo za odpravo odpadkov in smeti v pokritih vozovih mesto v odprtih in da se smeti zažigajo, mesto da bi se nakopičile v smetiščih.

Razum vsega tega mora mesto skrbeti za odprte prostore, kakor parke, javne vrtove, itd., kjer ljudstvo more dobiti več zraka in svetlobe. Taki parki in trgi so prava mestna pljuča.

Dolžnost mesta je tudi, da skrbijo za to, da živeci na prodaj bodi snaženi in prost gnilobe in drugih strupov. Zaloga živeca se redno razdira in trgovec, ki se pregrešuje, zapade kazni. To se tiče zlasti mleka.

Nekatera mesta skušajo prevzeti vse to v svoje lastne roke in ustanavljajo občinske ledarnice in mestne trge. To ne le zagotavlja ašanosti produkta, ali utegne tudi znižati njegovo prodajno ceno.

Mestna občina skrbi za javno zdravje potom svojega zdravstvenega oddelka (Health Department). Njegova naloga ni le boriti se proti boleznimi, kadar se prikažejo, marveč poskušati na vse možne načine, da se sploh prepreči njihov prihod. Temu uradu so dodeljeni laboratoriji, zdravniki, bolničarke in klinike. Klinike so odprte občinstvu za brezplačno lečenje.

Dandanes se zavedamo, da ne smemo zanemarjati zdravja posameznika, ker vse občinstvo more priti v nevarnost radi nemarnosti ene same osebe, ki ima na sebi kako nelezljivo bolezen.

Posestrinstvo.

Stanko Majcen.

— Hvala vam... Moram k Šani. Ali greste z menoj?

Trepalnice na očeh, svile, dolge, na koncih mogočno vzhvihe, ne trepalnice, roke v naročju, bele, bisernobe roke — molk.

— Na stopnicah ni luči, to je res... ali greva skupaj?

— Ne!

To je zadrega. Čista, pristna, rdeča zadrega. Kakor gozdna jagoda pod praprotom, ko jo ugledaš in ugleda ona tebe.

Vržen klobuk na mizo in sedem.

— Tedaj kaj, kako... Kako dolgo že — sta si navzkriž?

— Ni me užalila, nisem je užalil jaz. To tako pride nepoklicano pri njej in traja osem dni... Pa če že hočete vedeti vse, sitnež: Kadarkoli potrkam tam, mi pride odpirat sama in na prvi besedi poznam, da sem ji dobrodošla.

Tisti prvi izraz na licu, in kako stopi k meni in kako me spremi v sobo — to je skrivnost le dveh oseb, ki se ljubita popolnoma.

Saj ni treba, da mi kaj reče v pozdrav. Kako seže po ključki, kako odpre vrata — na tem je. Zakaj to je duša, ki jo poznam in ki jo iščem v teh pustih časih.

Včasih sediva na roči, včasih leživa na postelji; ona spi, jaz ji gledam v obraz in se zamislim... ali zaspiam jaz, in ona se me oklene, da bi mi videla v spajo, da bi se tudi njej zatislile oči... Vsa-ka ima tvoj otrok. Ali nikoli ne govoriva o njih. Deča spava. Kakor noč črna pred oknom, ki nikogar ne briga... Dečica sladka, sladko spava, breme neznanosti!

O čem gra beseda? To se Vas pravzaprav nič ne tiče. Skrivnostni, ni, ker ni skrivnosti v ženskah, ki že nad tri leta žive same. Neiz-merena samota, praznina, smrt — to je vsa tajina najinih pogovorov.

Kadar je kupila lepe čevlje, mi jih pokaže, kadar sem prejela pismo od nepričakovane strani, pismo z očitki seveda, ji ga berem... To je vse: in bolečina, glavobol, vročica, grenko nepočetje, neblaga hrana... Ah, kako enostavno je življenje, kako brutalno suhoparna in navadna je vojaka!

Pred tremi dnevi potrkam zopet. Fantič pride odpirat. Kje je naš iščem v teh pustih časih.

Včasih sediva na roči, včasih leživa na postelji; ona spi, jaz ji gledam v obraz in se zamislim... ali zaspiam jaz, in ona se me oklene, da bi mi videla v spajo, da bi se tudi njej zatislile oči... Vsa-ka ima tvoj otrok. Ali nikoli ne govoriva o njih. Deča spava. Kakor noč črna pred oknom, ki nikogar ne briga... Dečica sladka, sladko spava, breme neznanosti!

O čem gra beseda? To se Vas pravzaprav nič ne tiče. Skrivnostni, ni, ker ni skrivnosti v ženskah, ki že nad tri leta žive same. Neiz-merena samota, praznina, smrt — to je vsa tajina najinih pogovorov.

Kadar je kupila lepe čevlje, mi jih pokaže, kadar sem prejela pismo od nepričakovane strani, pismo z očitki seveda, ji ga berem... To je vse: in bolečina, glavobol, vročica, grenko nepočetje, neblaga hrana... Ah, kako enostavno je življenje, kako brutalno suhoparna in navadna je vojaka!

Pred tremi dnevi potrkam zopet. Fantič pride odpirat. Kje je naš iščem v teh pustih časih.

Včasih sediva na roči, včasih leživa na postelji; ona spi, jaz ji gledam v obraz in se zamislim... ali zaspiam jaz, in ona se me oklene, da bi mi videla v spajo, da bi se tudi njej zatislile oči... Vsa-ka ima tvoj otrok. Ali nikoli ne govoriva o njih. Deča spava. Kakor noč črna pred oknom, ki nikogar ne briga... Dečica sladka, sladko spava, breme neznanosti!

O čem gra beseda? To se Vas pravzaprav nič ne tiče. Skrivnostni, ni, ker ni skrivnosti v ženskah, ki že nad tri leta žive same. Neiz-merena samota, praznina, smrt — to je vsa tajina najinih pogovorov.

Kadar je kupila lepe čevlje, mi jih pokaže, kadar sem prejela pismo od nepričakovane strani, pismo z očitki seveda, ji ga berem... To je vse: in bolečina, glavobol, vročica, grenko nepočetje, neblaga hrana... Ah, kako enostavno je življenje, kako brutalno suhoparna in navadna je vojaka!

Pred tremi dnevi potrkam zopet. Fantič pride odpirat. Kje je naš iščem v teh pustih časih.

Včasih sediva na roči, včasih leživa na postelji; ona spi, jaz ji gledam v obraz in se zamislim... ali zaspiam jaz, in ona se me oklene, da bi mi videla v spajo, da bi se tudi njej zatislile oči... Vsa-ka ima tvoj otrok. Ali nikoli ne govoriva o njih. Deča spava. Kakor noč črna pred oknom, ki nikogar ne briga... Dečica sladka, sladko spava, breme neznanosti!

O čem gra beseda? To se Vas pravzaprav nič ne tiče. Skrivnostni, ni, ker ni skrivnosti v ženskah, ki že nad tri leta žive same. Neiz-merena samota, praznina, smrt — to je vsa tajina najinih pogovorov.

Razne vesti.

Češkoslovaška in Avstrija.

Oficijel: "Prager Abendblatt" prinaša uvodnik z naslovom: "Dobro sredstvo" k bližajočemu se sestanku predsednika Masaryka z avstrijskim zveznim predsednikom dr. Hainisheim. V članku veli med drugim: Vsa razvoja tendenca kaže, da se bo razmerje do Avstrije obrazilo čim dalje ugodneje. To je tudi želja vseh treznomislelih. — List izražja mnenje, da bo le dobro razmerje med sosednjimi državami z jamčilo srednje - evropski mir ter odvrnilo balkanizacijo, katere so se svojčas bali. Sestanek Masarykov s Hainisheim je znamenje obojestranske dobre volje. — Čim preje bo po vojni povzročena nenormalnost prometa odstranjena, čim prijaznejše bodo razmere med obema republikama, tem preje se bomo bližali gospodarskim predvojnim razmeram, po čemer stremi pač vsaka razumna državna politika.

Vojna v Mali Aziji.

Turško vojno poročilo trdi: — Grška ofenziva se je pred Said ghazi popolnoma ustavila. Bitka pri Saidghazi je trajala tri dni. Grki so noč in dan odbijali napade, morali pa so se umakniti turškim protinapadom. Število ujetnikov znaša nad 300 mož. Grške čete, ki so ob železniški progi Eski Şehir - Angora prodirale pod poveljstvom princa Andreja, so se morale umakniti. Tudi ljeta bitka pri Alundaku se je končala v prid Turkom.

Vihar na Tihem oceanu.

Zagrebski "Agramer Tagblatt" prinaša članek pod tem naslovom ter piše, da grozi svetu nov, gigantski boj, ki bo še večji kakor je bila svetovna vojna. Zedinjene države Severne Amerike in Japonska sta namreč tekmeča, ki sta gospodarsko in politično drug drugemu na potu. Japonska je tako preobljubena, da se ljudstvo mora seliti, in njena industrija ter industrijska produkcija je narasla tako ogromno, da se mora izvažati. Toda kam?

Iz Kodanja.

poročila neka brozjavka, da je bil Bela Kuhn na povratku s Komunističnega kongresa aretiran v Lvovu, ker je hotel v Galiciji izvesti boljševiško revolucijo. — Mi pa smo mislili, da so Bela Kuhna že pred par dnevi aretirali v Ukrajini.

Zopetna uvedba salutiranja v Avstriji.

Kakor je znano, so po prevratu v Avstriji odpravili vojaško salutiranje. Sedaj je vojno ministertvo sklenilo, da se zopet uvede v vojsko obligatno salutiranje.

Kot pravi oskrnj valci.

znanstvenega dela so se pokazali madžarski katoliški bigoti. Pred vojno je budimpeštanska mestna knjižnica bila znana kot ena najbolj vzornih, zlasti pa je vsebovala zelo mnogo redkih in dragocenih socijalističnih in socijalnih del. Po padcu komunističnega režima pa so hortyanski podpreniki sežgali na tisoče teh knjig, da odpomorejo temu "zlu". Ohranili so samo nekateri Marxove knjige, ki so jih — značilno za krščansko socijalno moralo! — uvrstili v pre dale pornografskih del! To jim še ni dovolj, temveč hočejo še enkrat revidirati knjižnico in še tisto malo socijalistične literature, kolikor jo je ostalo, uničiti. To podivjano početje katoliške bande je imelo že to posledico, da so angleški — znanstveni krogi sklenili, da ne bodo več pošiljali knjig za madžarske knjižnice. In druga posledica je tudi že očitna: umstveni omejenosti svetovne krščanske sociacije fungira madžarska krščanska sociacija kot zastavonoša.

Čudna najdba.

V Clermontu Fernanru na Francoskem so rudarji pri kopanju zadeli na zelo dobro ohranjen grob, ki je, kakor so pokazala nadaljnja preiskovanja, nad 1800 let star. Veliko začudenje je vzbudilo, ko so grob odprli in našli popolnoma nedotaknjeno truplo mrtve, zelo lepe ženske. V zrak pu pa je truplo tekot pol ure razpadlo v prah.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Predno se podam v staro domovino, pozdravljam še enkrat vse Lumber Jacke v West Virginiji, posebno pa družine John Mramor, Chas. Zakrajšek in Louis Gruden na Davisu, W. Va., dalje družine John Urbas, Frank Lončar in novopečen par John in Mary Matičič v Richwoodu, W. Va. Zdravi ostanite, dokler se zopet vidimo! Frank Urbas in Australce Grof.

Predno se podam na širni ocean v Jugoslavijo, pozdravljam še enkrat mojega brata Antona Opeka in njegovo soprogo v Clevelandu, enako tudi vse sorodnike in prijatelje; obenem pozdravljam in zahvaljujem vsem, ki so me sprejeli na postajo. — Dr. Opeka iz Topola pri Cerkaici.

ADVERTISEMENT.

Pozor žejnim!

Prejeli smo domovinski NON ALKOHOLIC EXTRACT za vino. 1 funt naredi 50 galon vina. 1 funt stane — \$8.00. Imamo domače trave. Pišite po cenik. "DALMATIA"

24 — 10th St., West New York, N. J.

Kje je SIMON ŽERJAV? Doma je iz Kranjske gore. Pred leti je bival v Seattle, Wash. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov ali pa če sploh kaj ve o njem, naj mi poroča, če pa bere ta oglas, naj se mi sam javi. — Jacob Cuznar, 3rd Corps, Aerial Q. M. C., Fort Howard, Md. (27-29—8)

Kje je ANTON VIDIC? Doma je iz fare Kranjska gora. Pred leti je bival v Rices Landing, Pa. Poročati mu imam več važnih stvari iz starega kraja, zato ga prosim, da se oglasi, ali pa če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, da ga mi sporoči. — Jacob Cuznar, 3rd Corps, Aerial Q. M. C., Fort Howard, Md. (27-29—8)

NAZNANILO in PREPOROČILO.

Naš stalni zastopnik Mr. JAN KO PLEŠKO pobira naročnina za Glas Naroda na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in daje vse druga pojasnila glede potovanja v stari kraj ali dobiti svojce od tam, glede denarnih pošiljav in sploh v vseh drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravništvo Glasa Naroda.

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškat zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov — \$9.—
Ocipar grozdje največje in najsladkeje jagode, boksa 50 funtov — \$8.—
Malo črno grško grozdje, zelo sladko, boksa 50 funtov \$7.—
Poljite 33. na račun vsake boksa ki naročite in pošiljamo takoj. BALKAN IMPORTING CO. 51-53 Cherry St., New York, N. Y.

COLUMBIA GRAMOPHONE

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

OD \$35.50 — \$350.00

— VELIKA ZALOGA —
— PLČO V VSEH JELI —
— I.H. BREZPLAČNE OM —
— NIKE DOBITE PRI —

GROZDJJE JE DOZORELO in pričeli smo ga razpošiljati.

Imamo na izbero vsake vrste in ga ne prodamo manj kot celo karo. Po raznih naselbinah imamo svoje zastopnike in kjer se nismo zastopani želimo pa stopiti v zvezo s zanesljivo osebo.

Postrežba točna in zanesljiva. Cene najnižje.

Pišite še danes za vsa tozadevna pojasnila na:

W. L. PREDOVICH & COMPANY

224 California Fruit Building Sacramento, Cal.

PRISRČEN smeh je najboljšje zdravilo sveta.

Če ste otožni, zamišljeni — se prav na široko zasmajte — pa boste takoj ozdravljili.

Knjiga Peter Zgaga vam povzroči smeh, kadarkoli pogledate vanjo.

Ena knjižica za 50 centov vam bo trajala za vedno.

Izrežite ta kupon, prilepite petdeset centov v znamkah ter ga pošljite:

Slovenski Publishing Co.,

82 Cortlandt St., New York.

Cenjeni: Za priloženih petdeset centov v

znamkah mi pošljite knjigo "Peter Zgaga."

Ime

Naslov

Država

Nove žrtve kapitalizma.

Pariška mirov. konferenca nam je ustanovila Zvezo narodov, koje glavna naloga bi morala biti, da skrbi za mir med narodi in da izvede razoroženje. Toda severno-ameriške države niso hotele pristopiti k zvezi in čeprav so Francozi in Angličji skrbeli, da Zveza ni ostala le na papirju, temveč se je začela tudi posvetovati, vendar je bil kljub temu vsakdo prepričan, da ostane Zveza narodov tako dolgo mrtvo-rojeno dete, dokler ne pristopijo k Zvezi tudi Severno-ameriške države. Danes je jasno, da Severnoameriške zvezne države ne bodo prišle v ženevo, kjer je sedež Zveze narodov, kajti one pozivajo na mesec velesile in dr. interresirane države na ameriško konferenco za razoroženje, ki bi se naj na jesen vršila v Washingtonu in bi imela še drugo važno nalogo, da donese razdelitev Daljnega vzhoda v interesne sfere ameriških, japonskih in angleških imperialističnih krogov. Za Evropo se Severna Amerika disinteretira, njo prepušča francoskemu militarizmu in angleškemu kapitalu, da jo odzdravi, kakor jo znata in moreta.

Severnoameriške zvezne države hočejo urediti vprašanje v Tihem morju. Še ni dolgo, da je druga velesila hotela urediti vprašanja na Daljnem vzhodu, to je bila Rusija. A zadela je ob tak odpor, da se je sama stresla v svojih temeljih. Japan je branil Iztok, ker Japan je danes Iztok. Zato je pravilno zamišljena severnoameriška ideja o razoroženju. Ako se z Japonom ne more najti aranžma, potem so priprave za washingtonsko konferenco le priprave za grupacijo velesil in interesiranih držav za gigantski dvoboj med Ameriko in Japonom, obenem med belim in žoltim plemenom.

Kaj išče Severna Amerika ob Tihem oceanu? Išče petroleje za svojo industrijo in odjemalce za svoje produkte. Rockefeller ima nafta vrelee že v Tehili in Shansi, a Morgan gradi železnico Niutsvang — Saigun ob Amuru. Tehnični progres nam vsak dan bolj jasno kaže, da bo premoč budočnosti — olje, petrolej. Stara in dalekovidna Anglija se v svetovni vojni ni borila za Wilsonove ideale, temveč za Bagdad, za petrol, vrelee, za žito in za trg v Mezopotamiji, za premoč ob Indijskem oceanu. Angleški imperij se razteza od Kapstadta preko Kaira do Perzijskega zaliva, tako da bi se Indijski ocean mogel zvati tudi Britansko morje. Amerika ima petrolejske vrelee v Mehiki, a oni še niso v rokah severnoameriškega kapitala, čeprav se bje zanje ljut boj med kapitalisti. In z mehiškimi petrolejskimi vrelee bi Severna Amerika še ne bila saturirana, njen pogled pada dalje, pade na istočno Azijo, na ogromni kompleks kitajske države. Tam je dovolj petroleja, a tudi dovolj velik trg za ameriške industrije.

Proti Angliji skuša nastopati boljševiska Rusija. Lenin prav dobro ve, da mu je treba spustiti vse narode in zemlje do Perzijskega zaliva, ako hoče Anglijo zadeti smrtonosno. Toda Lenin ima za seboj bolno Rusijo, ki se mora prej konsolidirati, bodisi v socijalističnem ali starokapitalističnem smislu, predno hoče uspešno izvajati tako velike poteze. Vendar ne dvomimo, da je Lenin s svojim protianglijskim načrtom indikator budoče ruske zunanje politike.

Bolj nevarnega tekmeča ima proti svojemu kapitalističnemu imperializmu Severna Amerika. Isto, kar želi Amerika, želi tudi Japan. Kitajska je edino mogoče torišče japonske skstenzivne politike. — Njemu je raditega washingtonska konferenca skrajno neljuba, kajti v Washingtonu nima ničesar dobiti, ampak le izgubiti. Te dni menda nihče ne obžaluje, da leži Rusija ob tleh kakor Japan, kajti imel bi na njej dobrega, kar najmanj nevarnega druga. Toda na kojoj stran se bo nagnila Anglija in vse one evropske države, ki posedajo svoje kolonije v Tihem oceanu? Četudi Evropa ne dobi od Amerike iste podpore, ki bi jo trebalala in ki jo zahteva, vendar se cela Evropa tise pred ameriškim kapitalom. Japonski izgledi niso najboljši.

Kapitalizem, ameriški, japonski in angleški, je torej na poti, da iznova vznemirja svet in ga spravlja v nevarnost novega krvoprelitja.

Za narode je ista nesreča, ali zmaga ameriški ali koji drugi kapital. To smo videli v Evropi. Vsi narodi so kaznovani po vojski, — premagani in zmagovalci. Le kapitalisti, nekaj posameznikov, so — srečni in zadovoljni. ("Slovenec").

Strašno pomanjkanje v Rusiji.

Ena najelementarnejših "šib božjih" je zadela Rusijo. Lakota preti uničiti one sile, ki so še ostale po grozotah vojne, revolucije in praktično ter eksperimentih boljševiskega gospodstva.

Na Evropo in Ameriko prihajajo obupni klici na pomoč. Celo na ruske emigrante se je obrnila sovjetska vlada, prav tako kakor takrat, ko je bila poljska nevarnost največja. V vseh državah se pripravljajo, kako pomoči bedni Rusiji, zlasti njeni deci. Tudi večina ruske emigracije je sklenila, sodelovati na rešilni akciji, neglede na politična nasprotja. Eksekutivni odbor ruske konstituantne je izdal oklice, v katerem se obrača s pozivom na pomoč zlasti na vlade onih držav, ki so ostale napram ruskim notranjim homotijam nevtralne. In iz Rusije same se poroča, da tam sodelujejo na rešilni akciji proti gladi tudi vodilni zastopniki kadetov in socijalistov, kakor Kiškin, Golovin. Prokopovič in dr. Pomoč naj se organizira v znamenju Rdečega križa in naj se povsem loči od vsakršne politike.

Toda ako razmišljujemo trezno o pomožni akciji za stradalajočo in po koleri ogroženo Rusijo, moramo izreči največje skepso glede dovoljne izdatnosti, dokler se bo organizirala po dosedanjem načinu, kajti ako naj bo pomoč res izdatna, se mora organizirati prvič ob pravem času in drugič v dovolj veliki množini. Zakaj potreba je silna. Saj gre za vse ozemlje ob Volgi od Perma do Vjatke na severu pa dol do Astrahana in poleg tega še za sosedne predale, to je Krim južno Ukrajinu, srednjo Rusijo od Harkova na jugu do Kostrome na severu; povsod tod je ostala žetev pod normalo. V Saratovski guberniji, ki je ena najbolj prizadetih, znaša žetev 2 in en četrt milijona pudov namesto potrebnih 9 milijonov, v Simbirski guberniji 700.000 namesto 4 milijone. — Kako pa je Rusija usposobljena za borbo zoper kolero in druge bolezni, si moremo približno predstavljati iz sledečega. Medikamentov je že v normalnih časih manjkalo v Rusiji. Treba je bilo uvoziti 400.000 pudov; sovjetski proračun pa je to svoto zmanjšal na desetino, na 40.000, toda še od tega se je moglo uvoziti le 15.000.

Množine živil in zdravil ter zdravniške in organizatorične pomoči, ki je tu potrebna, gre tedaj v kolosalne svote. Dvomimo tedaj, da bi jo mogla preskrbeti humanitarna mednarodna akcija v znaku Rdečega križa. Tu je potrebno, da se zavzame cele države z vsem svojim aparatom, s katerim razpolagajo. Toda da se to spravi v tek, je treba tudi primerne akcije z oficijelne boljševiske strani. Zakaj samo one države, ki so ostale napram Rusiji nevtralne, so pač preslabe, saj ni nobene prvotne sile med njimi.

Kljub do hitre pomoči imajo tedaj predvsem boljševiski. To je dejstvo, s katerim mora trezen politik računati. Ker pa ne verujemo v spokorenje Moskve, se bojimo, da bo Rusija še obilo gladovala, obilo umirala. Saj se nahajamo šele v pletju, kje je še jesen, zima, pomlad in nova žetev. Mislimo moramo že danes, da stradalajoče gubernije ne bodo imele jeseni in spomladi nikakega semena za setev, kar postane lahko katastrofalno tudi za novo prihodnjo žetev.

Nesreča, ki je zadela nekda bogato Rusijo, je velika in je ni mogoče odvrniti ali omiliti z malimi ali srednjimi sredstvi. Gospoda v Moskvi naj bi ob tej prerasni uri spoznala svoj resnini položaj, napravila čist račun sama s seboj in previdno in preudarno zavila na edino rešilno pot sporazuma in pomirjenja s svojimi domačimi nasprotniki in z vso Evropo.

Ruska katastrofa, povzročena po boljševiskem upropastenju vseh civilizacijskih institucij je žalosten, a prepričujoč dokaz upravičenosti pravočasnega in odločnega odpora proti razdirajočemu komunizmu.

Japonska se približuje Rusiji.

Japonska je sicer sprejela povabilo Združenih držav Severne Amerike na washingtonsko konferenco, na koji naj bi se določile v sporazumu z Anglijo in Francijo skupne smernice glede politike velesil na Daljnem vzhodu, obenem pa skuša svojo pozicijo izboljšati s tem, da se približuje Rusiji. Medtem ko je predsednik Harding v zelo energični obliki odklonil vsako zvezo s sovjetsko vlado v Moskvi, si hoče Japonska pridobiti naklonjenost Rusije. Sklenila je pogodbo z daljnjevzhodno rusko republiko v Čiti, glasom katere si je Japonska zagotovila eksploatacijo rud, kot protikonecijo pa je Japonska pustila popolnoma na cedilu monarhističnega generala Semjonova in njegovega tovariša barona Ungerna, ki je organizoval protiboljševiške čete v Mongoliji in je užival dozda protekcijo Japoncev. Japonska je celo pripravljena odpoklicati svojo armado iz Poamurja in Primorja. S tem bi Japonska izvila Ameriki iz rok najboljše orožje, ki jo le-ta izrablja proti Japonski, češ, da si hoče zavojevati Sibirijo.

Kar pa se tiče japonskih gospodarskih pridobitev v daljnjevzhodni ruski republiko, ne more Amerika veliko prosvetirati, ker je znani Vanderlip od čitške republike kupil 40.000 kvadratnih milj ozemlja na Kamčatki in tako ameriškim akcijskim družbam zagotovil neizčrpna gozdna bogastva zlasti za produkcijo papirja, zraven tega pa je s tem dana možnost, da Amerika s časom severno "od Vladivostoka ustvari bazo za svoje brodovje. Zato se Japonska ne bo zelo ustrašila če bo Amerika zahtevala popolno evakuacijo Daljnega vzhoda. Amerikanci, kakor znano, zahtevajo, naj se razveljavi separatna pogodba ki se je med vojno sklenila med baronom Iski in Lansingom in ki priznava posebne pravice Japonske na Kitajskem in v Sibiriji, zato pa Japonci zdaj zahtevajo, da se razveljavi Vanderlipova pogodba s Čito.

Nekateri japonski listi gredo celo tako daleč, da naglašajo nujno potrebo, da se na washingtonsko konferenco povabi tudi Rusija kot glavni interesent! Kakor se vidi, japonski državniki spričo ameriškega načrta niso izgubili glave in hočejo v Washingtonu izigrati nasproti Ameriki rusko karto.

ADVERTISEMENTS.

V odgovor.

Ponovno nakanjamo vsem rojakom in rojakinjam, da prave Elgin garantirane moške in ženske ure čisto zlato prstane, verižice, priveske in vse drugo platino ter demante; dalje prave glasne svetovne COLUMBIA GRAMOPHONE in SLOVENSKE PLOŠČE prodaja in razpoložljiva po celi Ameriki smat Vaš slovenski večletni trgovec z zlatino

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Pišite mu po cenik, pošlje ga Vam brezplačno.

GROZDJE!	GROZDJE!	GROZDJE!
Cipar največje jagode in najslajše, cena \$7.— boksa.		
Grško srednje jagode, zelo čiste, cena \$7.— boksa.		
Californijske Barbera, velike jagode \$11.— boksa.		
Malaga, velike jagode \$8.— boksa.		
Grški moškatele \$8.50 boksa.		
Fige, po 25 funtov v boksi \$3.— boksa.		
Česnje, po 25 funtov v boksi \$2.50 boksa.		
Turški duhan, 1 funt \$2. Za poskus pošljem 1/4 funta boksa za \$1.		
Z naročilom pošljite \$2.00 are za vsako bokso grozdja.		

ADRIATIC IMPORTING CO., 606 — 11 Avenue, New York, N. Y.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York
GENERALNO ZASTOPSTVO
Jadranske Banke
in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:
Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.
Italija:
Trst, Opotija, Zadar.
Hemška Avstrija:
Dunaj.

Isvrhuje hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Isdaja čke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in na vse črte.

Istavlja tudi čke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in posamezniki naše banke so vječno naprojeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znanosti in hrvaške, dalmaške, istrske, goriske in črnogorske.

FRANK SAKSER STATE BANK
FRANK SAKSER, predsednik.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Vsa zastopnika imajo potrdilo na sveto, katero je prejel in jih rojakom pripisujemo.

Naročnina na "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri meseca \$2.00; za šest let \$1.50.

San Francisco, Cal.:
Jacob Lovina.
Denver, Colo.:
Frank Strabich.
Pasadena, Cal.:
Peter Collig, John Gern, Frank Janash in A. Kochevar.
San Jose, Cal.:
Louis Costello.
Sanmarco, Cal.:
Math. Kervall.
Indianapolis, Ind.:
Alois Rodman.
Chicago, Ill.:
Lambert Bolokar.
Chicago, Ill.:
J. Verbit, 635 Aurora Avenue.
Chicago, Ill.:
Joseph Bostich, Joseph Blah in Joseph Bostich.
Chicago, Ill.:
Frank Bantich, Frank Lantich in John Zelostel.
Massachusetts, Ill.:
Frank Augustia.
La Salle, Ill.:
Matija Komp.
North Chicago, Ill.:
Anton Kobal in Math. Ogria.
South Chicago, Ill.:
Frank Čerza.
Springfield, Ill.:
Matija Barborich.
Waukegan, Ill.:
Frank Petkovich.
Franklin, Kans. in okolišč:
Frank Leckovic.
Frontenac, Kansas:
Eok Firm.
Kings, Kansas:
Mike Pencil.
Kittanning, Md.:
Frank Vodoptiva.
Chilabehn, Miss.:
Frank Govia.
Calumet, Mich.:
M. F. Kobe in Pavel Schabla.
Sveleth, Minn.:
Louis Govia.
Gilbert, Minn.:
L. Vesel.
Stibbing, Minn.:
Ivan Govia.
Virginia, Minn.:
Frank Hrovatic.
Kry, Minn.:
Frank Govia in Joseph J. Puchel.
St. Louis, Mo.:
Mike Grabrian.
East Helena, Mont.:
Frank Hrella.
Grand Falls, Montana:
Math. Urth.
Klein, Montana:
Gregor Zobeo.
Gowanda, N. Y.:
Karl Sternik.
Little Falls, N. Y.:
Frank Masla.
Barberton, Ohio:
A. Okolish, F. Fejo in Albin Poljanec.
Collinswood, Ohio:
Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio:
Frank Sakser, Charles Karlingar in Jakob Rosich.
Lorain, Ohio:
Louis Balant, J. Kramar in V. Ostanc.
Niles, Ohio:
Frank Kogovitch.
Youngstown, Ohio:
Anton Kihil.
Oregon City, Oregon:
M. Justin.
Ambler, Pa.:
Frank Jakla.
Seaswater, Pa.:
Louis Hribar.
Broughton, Pa.:
Anton Ispav.
Berlin, Pa.:
John Demlar.
Conamanga, Pa.:
Ivan Pajk in V. Novak.
Claridge, Pa.:
Anton Jorina in Anton Kramar.
Union, Pa.:
Anton Oshaban.
Export, Pa.:
Louis Supanich.
Forest City, Pa.:
Mat. Kramar.
Carroll, Pa.:
Jerry Okora.
Imperial, Pa.:
Valentine Potarnal.
Greensburg, Pa.:
Frank Novak.
Irwin, Pa.:
Mike Pavlich.
Johnstown, Pa.:
John Polanc.
Lancaster, Pa.:
Anton Oshab.
Mason, Pa.:
Frank Demlar.
West Hill, Pa.:
Frank Makel in Frank Polanc.
Pittsburgh, Pa.:
U. Jakobich, X. Jakub, V. Arch in I. Magistat.
Ralphston, Pa.:
Martin Kozovitch.
Reading, Pa.:
J. Pavlich.
Steelton, Pa.:
Anton Hrib.
Turtle Creek, Pa.:
Frank Schifman.
West Newton, Pa.:
Joseph Jovan.
White Valley, Pa.:
Juri Pavlich.
Wilkes, Pa.:
I. Jakubich.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLU JEJO IZ NEW YORKA.

ADRIATIC	31 avg. — Cherbourg	N. AMSTERAM	17 sept. — Boulogne
BELVEDERE	2 sept. — Trst	ARABIC	20 sept. — Genova
WASHINGTON	3 sept. — Cherbourg	FRANCE	22 sept. — Havre
ROTTERDAM	3 sept. — Boulogne	BERENGARIA	22 sept. — Cherbourg
OLYMPIC	3 sept. — Cherbourg	OLYMPIC	24 sept. — Cherbourg
LAFAYETTE	1 sept. — Havre	NOORDAM	24 sept. — Boulogne
LA LORRAINE	3 sept. — Havre	ARGENTINA	24 sept. — Trst
EMP. OF CHINA	7 sept. — Cherbourg	LAPLAND	24 sept. — Cherbourg
CRETIC	7 sept. — Genova	RE. d'ITALIA	24 sept. — Genova
LA SAVOIE	10 sept. — Havre	AMERICA	28 sept. — Cherbourg
ORDUNA	10 sept. — Cherbourg	LAFAYETTE	29 sept. — Cherbourg
ZEELAND	10 sept. — Cherbourg	CANOPIC	30 sept. — Genova
RYNDAM	10 sept. — Boulogne	EMP. OF CHINA	1 okt. — Cherbourg
AQUITANIA	13 sept. — Cherbourg	WASHINGTON	4 okt. — Cherbourg
PARIS	14 sept. — Havre	AQUITANIA	4 okt. — Cherbourg
KROONLAND	17 sept. — Cherbourg	ARABIC	5 okt. — Cherbourg

Gleda cen na vsome listke in vse druge pojave, obrnite se na trdnice FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York.

Pozor potniki.

Jugoslovanski konzulat v New Yorku naznanja:

1. Vsi državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki žele potovati v stari kraj, lahko dobe potne liste na podlagi kakega starega potnega lista, krstnega lista, domovinskega lista oziroma vojaških ali delavskih bukvic iz starega kraja.

2. Oni, ki nimajo nobenega takega dokumenta, se morajo obrniti na pristojne oblasti v starem kraju ter jih od tam dobiti. Kdor bo pri iskanju potnega lista pokazal enega izmed gornjih dokumentov, bo dobil potni list kmalo potem, ko se bo zglasil na konzulatu.

3. Oni naši državljani, ki žele takoj odpotovati v stari kraj, pa nimajo pri roki nobenega gornjih dokumentov, morajo imeti potrdila naših podpornih društev, katerih člani so. V potrdilih mora biti navedeno, da so resnično državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. V takih slučajih pa bo morda konzulat smatral za potrebno, iskati posebnega dovoljenja od ministrstva zunanjih zadev za "dajanje potnega lista. To se posebej tiče onih oseb, o katerih se s. m. da, da so državljani kake druge države.

4. Vsi oni državljani, ki se izdali prošnje za potne liste, in potem katerih je bilo namrečno znanje ministrstvo, da jih je mogoče izdati, jih bodo dobili, kakor hitro se zglase pri tem konzulatu. To se tiče priglasi vložnih do 25. maja tega leta.

5. Ker v več slučajih naši državljani kupujejo šifkarte za parnike, katere jim je priporočila ta ali oni agent, ne oziraje se na to, kakšni so ti parniki, kam plovejo, priporočamo, naj nihče ne krpi prej kart, dokler o tem ne poizve pri Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

V JUGOSLAVIJO

Hitre zveze z vsemi točkami v Jugoslaviji. Dobra in zadostna hrana, Zaprti prostori. Velik prostor na krovu. Vse udobnosti moderne parnika.

RED STAR LINE

Odpluje vsak teden

Pomel 58-62 North River, New York	
ZEELAND Plymouth 17. sept.	
KROONLAND Cherbourg 24. sept.	
LAPLAND Antwerpen 1. okt.	
FINLAND Hamburg 1. sept.	
SANLAND Libava, Gdansk 22. sept.	
GOTHLAND (Samo 3. razred.)	

AMERICAN LINE

MONGOLIA (v Vigo, Cherbourg, Hamburg in Gdansk) 2. sept.
MINNEKAHDA (v Hamburg in Gdansk) 22. sept.
MANCHURIA (Hamburg in Gdansk preko Cherbourg) 6. okt.

VSE VODNE PROGE DO POLJSKE.

WHITE STAR

ADRIATIC (v Cherbourg) 31. avg.
OLYMPIC (Southampton) 3. sept.
New York in Boston — Azori.
Cherbourg, Napoli in Genova.
CRETIC (prejani "Berlin") 7. septembra
ARABIC (prejani "Berlin") 20. septembra
CANOPIC (prejani "Berlin") 30. septembra
"Največji parnik v redni službi z jugoslovanskimi pristanišči."

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY

116 parnikov — 1.250.000 ton.
9 Broadway New York
ali pri lokalnih agentih.

CUNARD-ANCHOR

Največji, najhitrejši parniki na svetu. Izborna potniška potnišnica. V celam mestu ali bližini je lokalni agent.

V JUGOSLAVIJO, BOLGARSKO, RUMUNSKO IN MADŽARSKO preko

CHERBOURG:

EMPRESS OF INDIA 7. sept.

AQUITANIA 13. sept.

BERENGARIA 22. sept.

WSS WSS WSS WSS WSS

FRENCH LINE

COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE

Express Postal Service

DIREKTA SLUŽBA V

Jugoslavijo

preko Havre

Z velikimi parniki na 2 in 3 vijake
LAFAYETTE 1. septembra
LORRAINE 3. septembra
CHICAGO 7. septembra
SAVOIE 10. septembra

S.S. PARIS 45.000 konjskih all
14. sept.

Za družine nudimo izborne ugodnosti tretjega razreda — kabine z dvema strelj, sestini in ostanini posteljami. Vsi taki potniki bodo deležni iste izborne službe in hrane, vsled katere je znana Francoska črta.

Za nadalje informacije vprašajte pri lokalnih agentih FRENCH LINE.

FABRE LINE

Jas. W. Elwell 437 General Agents
17 State St., New York, N.Y.

Iz New Yorka naravnost ne da bi izmenjali parnik v

Dubrovnik, Trst in

Reko

Hitri parnik 2 na vijaku z 2 dimnikoma

"MADONNA"

ODPLUJE 3. SEPTEMBRA

Tretji razred \$100 in \$5

Kabine — \$175 danka

Dobro vino brezplačno pri obedih.

Oglasite se pri pooblaščenih agenturah.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Du-

brovnik (Gravosa) in Trst.

BEVEDERE 2. sept.

ARGENTINA 24. sept.

PRES. WILSON 15. okt.

Cene za Trst in Reko so:

\$100 in \$110.

Potom listkov izdanih za vse kra-

je v Jugoslaviji in Srbiji.

Razkožne ugodnosti prvot. dru-

ga in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo

brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

HOLLAND

AMERICAN LINE

Potovanje v Jugoslavijo preko